

מסורת הש"ס

המביא גט פרק ראשון גיטין

ו.

עין משפט
גיר מצוה

יח א ב מ"י פ"א מהלכות
גיטין הלכה ט' פה
ע"פ ד' טו"ט א"ר ש"ס
קמ"ט ע"פ טו"
י"ב ג' (ד) מ"י ש"ס א"ר:
ב מ"י ש"ס הלכה ט'
ופה ש"ס טו"ט ש"ס
פ"א א' ו"ט:

הוספות ר"ד

לקמיה דר' אלעזר א"ל
אפילו לא כתב ביה אלא
שיטה אחת לשמה שוב
אינו צריך רב אשי אמר
אפילו לא שמע אלא קל
קולסא וקל מילתא פ"י
הבית הקולטוס והקלי
שמיטתו קול בשעת
הכתיבה והלכתא כותיה
דרב אשי דתניא כותיה
דהניא המביא גט ממדינת
הים אמר רבא בבית וסופר
בעלייה הוא בעלייה
וסופר בבית ואפי' נכנס
ויצא כל היום כשר
בשטלא הוא בעלייה
וסופר בבית הא קא חזי
ליה אלא הוה בבית וסופר
בעלייה הא לא קא חזי
ליה מאי לאו דשמע קל
קולסא וקל מילתא.
אפי' נכנס ויצא כשר כאן
סופר פשיטא דכשר לא
צריכא דנפק לשוקא ואחא
סוה דחיתא איניש אחרינא
אשכחיה בשוקא וא"ל
כתוב לי גיטא קמ"ל ר'
חנן מישתעי רב כהנא
אייתי גיטא ולא ידענא
אי מסורא לנהרדעא אי
מנהרדעא לסורא אחא
לקמיה דרב א"ל צריכא
למימר בפני נכתב ובפני
נחתם אי לא צריכא א"ל
לא צריכא פ"י דכבר הרי
הוא כא"י לגיטין שיש
ישיבות ושכיות שירא
ועדים מצויין לקיים:

אפילו שמע קול קולמוס וקול מילתא. חקון הקולמוס והקלף שמע כשחקניהו לשמה כשחמיתין אותו ומחליקין אותו. ולי נראה קול קולמוס קול הקולמוס כשהוא כותב וקול היריעה שהוא נשמע כמי שאומר קול קול. ואת דגריס קל קולמוס: דנפק לשוקא. סופר יא לשוק למקום שיש שם בני אדם הרבה: מהו דמיא איניש אחרינא אשכחיה. שמו כשמו של זה: וא"ל. לכתוב לו גט: מה רבא א"ל ליה דרבא. ויהי נמי דגמרי הא כיון דממדינת למדינה הוא בעינן לקיימו: מסיבא. ישיבות קטנות אחת כקורא ואחת כנהרדעא והולכין תלמידים מוה לזו ומשאר עירות לכן ללמוד מורה: בגירסייהו עיריין. ואין מכירין החתימות: איסורא נמי. דנעמא משום דשכיחי מחתימתא הוא: מני אפא רב לנבנל. וקנע ישיבה כקורא ודשמואל הו"ל כנהרדעא. אכל מעיקרא לא ואע"ג דגמריי דמשגלה יכניה לנבנל (מלס"ג נ ד) והתם והמסגר עמו לא פסקה מורה מהס: מרקס. למורו של עולם כסופר הוי מדינת הים כמורה של א"י: ורקס. עממה: כמורה העולם דהוא מדינת הים: מעכו ולסונו. של עולם וכלל התם קיימא בין עכו ולסון: לבר מכלל. דא"ל טעמא להמירה: כמחלוקת ליוחסין. כ"פ עשרה יוחסין (דק"פ ד' פ"א). דק"ל כל הארצות עשה לא"י וא"י עשה לכלל ואפליגו התם עד היכן הוא: ארצא פנינא. ערבה עיניה הסמוכה לגשר: וסני גמירי. דבי ארדשיר: והא רבא א"ל ליה דרבא. וכיון דממדינת למדינה הוא בעינן לקיימו: וסני. דבי ארדשיר: אולי לשוקא. לאקטיספון ומוסרין להן שם עדות ומוסות: (ב) שם נשטות וטענות עד בני אקטיספון עד זמן שניגסו לפיך בני אקטיספון מכירין חתימת בני ארדשיר הלך גט שנחתם בארדשיר ונשטתו לאקטיספון עדס מזויין לקיימו וא"ל בני ארדשיר כשהולכין שם לשוק קיימיהו. אכל בני ארדשיר אינן מכירין חתימת בני אקטיספון ואע"פ שהולכין שם ממד למחורה כל יום השוק בשוקיהו עיריין ואין טמנין לז להסתכל ולהכיר חתימת בני העיר: מערבא לערבא. משורת הכתים שנלד רה"ר לשורה שנגדה: משכונה לשכונה. קמס טענה שלשה נמים כמסכת ע"ז (דף כ"א): דניידי. אינן משתתין בנתיבן עטרידין כמחורה ואין מכירין חתימות שנייהם: לא לריבם. דנבנל כארץ ישראל: דא

תורה אור השלם

1. ויאמר יי אלי מצפון
התחת הקצה על קל
ישיב הארץ:
ישיבה יי יי

גליון הש"ס

גם לבר כבבל. פ"י נחת
דף טז ע"ב מדינת קפסין:

תהוות הב"ח

(א) ר"ש ד"ה א"ל לשוקא
וה' ומוסותין וזה שם
בשטרות:

מוסף רש"י

בבל רב אמר כא"י
לגיטין. לפי שם בני
מורה ונקיטין לשמה וני
ישיבה מזויין לין וללמוד
תם מורה מכל מקומות
(סוכה ד'). כמחלוקת
ליוחסין. ארצא ונהגה
של נבנל. כך מחלוקת
לגיטין. דקמ"ל לן הפסח
גט משאר ארצות נרץ
שומר בפני נכתב ובפני
נחתם. לפי שאין נקטיין
לשמה. והמביא גט מחוץ
ישראל לנבנל אינו נרץ
למה. ונבנל היה בארץ
ישראל לגיטין. ש"פ ה"ה ה"ה
המס' ונקיטין לשמה
(קדושין ע"ג). עד ארצא.
א"ל של קמס ונהגה
עיריין ואשירא. תנינא
דגיטרא. שני אגמים היו
למטה מהמבא זה למטה
מזה (שם).

אפילו קול קולמוס. לא דמי לסומא דפסול להניא גט פסול שני (לקמן דף כ"ג). השתא הוא בבית ב'ו. לא נבי למימר דאפי' נכנס ויצא בנית קאמר דיואל ונכנס משמע למקום שהסופר כותב: בבל רב אפי' קולמוס וקול מילתא תניא בוותיה דרב אשי המביא גט ממדינת הים אפי' הוא בבית וסופר בעלייה הוא בעלייה כשר הוא בבית וסופר בעלייה הא לא קא חזי ליה אלא לאו כגון דשמע קול קולמוס וקול מילתא אמר מר אפי' נכנס ויצא כל היום כולו כשר מאן אילימא שליו השתא הוא בבית וסופר בעלייה דלא חזי ליה אמרת כשר נכנס ויצא מיבעיא אלא סופר פשיטא משום דנכנס ויצא נפסליניה י"א צריכא דנפק לשוקא ואחא מהו דתימא איניש אחרינא אשכחיה ואמר ליה קמ"ל: איסורא בבל רב אמר יכא"י לגיטין ושמואל אמר כח"ל לימא בהא קא מיפלגי דמר סבר לפי שאין בקיאיין לשמה והני גמירי ומ"ם לפי שאין עדים מצויין לקיימו והני נמי לא שכיחי ותסברא הא רבה אית ליה דרבא אלא דכ"ע בעינן לקיימו רב סבר כיון דאיכא מתיבתא מיסבך שכיחי ושמואל סבר מתיבתא בגירסייהו מרידי ושמעא נמי אמר ר' אבא אמר רב הונא ע"עשינו עצמינו בבבל כא"י לגיטין מני אחא רב לנבנל מתיב ר' ירמיה ר' יהודה אומר מרקס למורה ורקס כמורה מאשקלון לדרום ואשקלון לדרום מעכו לצפון ועכו כצפון והא בבל לצפונה דא"י קיימא דכתיב ויאמר ה' אלי מצפון תפתח הרעה ותגן ר"מ אומר עכו כא"י לגיטין ואפי' ר"מ לא קאמר אלא בעכו דמקרא אכל בבל דמרחקא לא הוא מותיב לה והוא מפרק לה * לבר מכלל יעד היכן היא בבל אמר י"ב פפא כמחלוקת ליוחסין כך מחלוקת לגיטין ורב יוסף אמר מחלוקת ליוחסין אבל לגיטין דברי הכל עד ארצא תנינא דגישא רב חסדא מצריך מאקטיספון לבי ארדשיר ומבי ארדשיר לאקטיספון לא מצריך לימא סבר לפי שאין בקיאיין לשמה והני גמירי ותסברא והא רבה אית ליה דרבא אלא דכ"ע בעינן לקיימו והני כיון דאולי לשוקא להתם הנך ידעי בחתימות ידא דהני והני ברהנך לא ידעי מ"ם בשוקיהו מרידי רבה בר אבוב מצריך מערבא לערבא ששת מצריך משכונה לשכונה ורבא מצריך באותה שכונה והא רבא הוא דאמר לפי שאין עדים מצויין לקיימו השאני

ומבי ארדשיר לאקטיספון א"א מצריך. וא"ת מארדשיר לאקטיספון נמי לגזור מוליך אטו מביא דלאמרינן לעיל וי"ל דלמקמא דרבה אית ליה דרבא ל"ע לא גורין מוליך אטו מביא ונראה דארדשיר נבנל דא"י כשאר חו"ל היכי דמי למימר נחת קסבר לפי שאין בקיאיין לשמה והני גמירי מה מועיל דגמירי הא מיישין שמה יחזור דבר לקלקלו ואקטיספון לא כרתי' נבנל מכלל דא"י מאקטיספון נמי גמירי ומאי קאמר הני לא גמירי ועד ככלל א"ל לשוקא נמי אמרינן לעיל לבר דק"י"ל כוומיה דאסורא דשכיחי מחתימתא אלא ודאי ארדשיר נבנל ואקטיספון לאו מכלל והי ממדינה למדינה ואין עדים מזויין לקיימו אי לאו דא"ל לשוקא והשתא פריך שפיר והא רבא א"ל ליה דרבא ואמאי לא מצריך מארדשיר לאקטיספון כיון דאין עדים מזויין לקיימו ואע"פ שהיו מסומות זו לזו ולא היה אלא דגלת מפסיק צניחם כדלמאר בפ' כ"ד מעברין (עיריין דף טו): מ"מ משיני כשמי מדעות כמו עבר הירדן שחלק מא"י לענין חוקה לפי שירדן מפסיק (וואין) וזאקטיספון דלמרינן בפ"ק דיומא (דף י'). רסן זה אקטיספון דההוא (מ"א) הוה כדכתיב רישא דקרא מן הארץ ההיא יא אשור וכן א"ל ניהו כ' (בראשית י') (ובפני רש"י כחג החס רסן זה אקטיספון): ה"נ ידעי בחתימות דיייהו דהני. וא"ת לעיל דלמר בגירסייהו טרידי אמאי לא אמרינן דבני המקום מכירין חתימת דלמאר הכא דבני אקטיספון מכירין חתימות בני

ארדשיר אפי' דבני ארדשיר טרידי בשוקא וי"ל דהנהו דגירסייהו טרידי טרידי ואין להם פנאי לתמוס כלל: והא רבא הוא דאמר א"י שאין עדים מצויין לקיימו. קשה דמשמע דא"י הוה סבר רבא לפי שאין בקיאיין לשמה הוה נחת ליה ואמאי והא מחווא מכלל היא דבקיאיין לשמה וי"ל דשמה לגיטין וליוחסין לא חשיבי מכלל דשכיחי בה גרים כדמשמע פ' גמרא דקדושין (דף ע"ג) גבי רבי וירא דדרש במחוא גר מותר בממורת משמע דאין זה עיקר יחס של נבנל וה"ה דהוה מני למיפך לרבה בר אבוב ורב ששת דע"כ סבירא להו נמי כרבה דלמר לפי שאין עדים מזויין לקיימו דאי משום דאין בקיאיין לשמה והני לא גמירי אפי' באותה שכונה נמי ירביי אלא דניחא ליה למיפך מרבא דאית ליה כהדאי הכי ומשני שאני בני מחווא דניידי לכן מליך רבא בר אבוב מערבא לערבא שהולכין להם מכירי בחתימות קודם שחודע הליכתן לבני ערבא אחרת ומתוך כך אין טוהריין לקיים קודם שחודע הליכתן אלא שחודע הליכתן לא הוה מנריך דקסבר דכונה ערבא ידעין כל אחד בנלית חירו ומקשה האשה קיום קודם הליכתן ורב ששת חושש אפילו באותה ערבא ורבא אפילו באותה שכונה: שאני בני מחווא דניידי. מכאן פוסק רבינו חס דהשתא בזמן הזה נרץ לומר בכל מקום בפני נכתב אפי' דקיימא לן כרבה דלמר לפי שאין עדים מזויין לקיימו ולא משום לשמה מכל מקום נרץ דהשתא בכל מקומות יידי כבני מחווא: וא

